

FEM BUD PÅ EN FREMTIDSRETTET STATSLIG IDRÆTSPOLITIK

Henrik H. Brandt

Debatoplæg / November 2016

Fem bud på en fremtidsrettet statslig idrætspolitik

Danmark har brug for en langt mere innovations- og iværksættervenlig statslig idrætspolitik. I en tid med massive forandringer i måden, vi dyrker, producerer og konsumerer idræt på, er det en historisk fejltagelse at fastlåse finansieringsmodellen for idrætten i mange år fremover så den først og fremmest tilgodeser de store idrætsorganisationer. Der skal skabes langt mere spillerum for nye aktører og ideer, hvis dansk idræts mange gode kvaliteter ikke skal sande til i stivnede strukturer.

Netop i disse uger forhandler Folketingets partier om en ny finansieringsmodel for den statslige støtte til idræt og andre gode formål gennem de midler, der genereres via spil. Baggrunden for forhandlingerne er stagnation i Danske Spils overskud til udlodning til gode formål på grund af ændringer i danskernes spillevaner og øget konkurrence på et globaliseret online-spillemarked.

Ironisk nok skal fordelingen af indtægterne fra et spillemarked i forandring først og fremmest justeres for at sikre, at støttestrukturen i idrætssektoren og på andre støttede områder kan fortsætte nærmest uforandrede. Regeringen gik ind til forhandlingerne med det erklærede mål at bevare DIF og DGI i førertrøjen og sikre, at især disse organisationer først og fremmest tilgodeses økonomisk i fremtiden trods de vigende indtægter fra spillemarkedet.

Alt tyder på bred politisk enighed om fremtidens støttemodel, men man bør allerede nu begynde forhandlingerne om næste justering af den statslige støttemodel til idrætten. Det er en politisk fejltagelse af de store at fastlåse den statslige støttestruktur til idrætten i mange år fremover. Status quo i støttemodellen vil i praktisk betyde stagnation og tilbagegang for den idrætsdeltagelse og det foreningsliv, man så gerne vil styrke. Man er i gang med at skabe en tilbageskuende idrætsmodel, der ikke i tilstrækkelig grad omfavner de drastiske forandringer på et idrætsmarked på vej mod en lige så voldsom forandringsproces som spillemarkedet.

Investering i stagnation

Den nuværende model, hvor de store idrætsorganisationer, DIF og DGI, sidder alene på langt hovedparten af de statslige midler og reelt kontrollerer en stor del af resten, har allerede været en investering i stagnation gennem flere år. Kigger man længere frem, er risikoen, at det kun bliver værre. Man er i færd med at skabe et tungt 'monopol', der kvæler hele vækstlaget af iværksætter og innovation på idrætsområdet frem for at investere i de innovatører og iværksættere, der skal skabe en dynamisk og tidssvarende idrætssektor i fremtiden.

I disse år stagnerer den idræt, der traditionelt sorterer under idrætsorganisationerne. Dermed på ingen måde sagt, at DIF, DGI eller Firmaidrætten ikke er opmærksom på forandringerne eller forsøger at tilpasse sig. Det gør de så absolut. Men i praksis har vi fået en situation, hvor det til stadighed bliver vanskeligere at se forskel på udbyderne på skalaen

mellem foreningsbaseret idræt og andre organiseringsformer. Udøverne og de mange engagerede mennesker i den voksende idrætssektor er med fuldt blæs på vej ind i en ny virkelighed, hvor organiserings- og aktivitetsformerne flyder sammen, og hvor kvaliteten af det udbudte produkt i mange tilfælde vægter højere hos den enkelte end selve organiseringsformen.

I takt med at ideologierne så at sige træder i baggrunden til fordel for en mere effektiv og målrettet leverance af de rigtige 'idrætsprodukter til den rette pris på det rette tidspunkt', er det helt nødvendigt at træde et skridt tilbage og spørge, om den nuværende struktur er den bedste løsning. Desværre tager den statslige støttemodel også i de kommende år et hårdt, afgrænset valg udelukkende til fordel for traditionelle aktører som DIF og DGI.

Der vil stadig være plads til DIF og DGI, men i stedet for at se de mange nye aktører og udbydere i idrætssektoren som trusler mod 'forenings-Danmark' bør en fremadskuende statslig idrætsstøtte i langt højere grad investere bredt i kreativiteten på tværs af sektoren gennem nytænkning i støttemodellen.

Det er uklogt udelukkende at investere i en model, der ikke er produktiv nok eller hensigtsmæssig i et fremtidsperspektiv. Det er helt rimeligt at prioritere foreningslivet som en særlig støtteværdig del af idrætskulturen, men dels er det ikke den direkte støtte til idrætsforeningerne, der er til debat i forbindelse med spillelovgivningen – den reguleres via folkeoplysningsloven og kommunernes støttemodeller – dels er det en fejltagelse at tro, at de etablerede og kendte organisationer som DIF og DGI til hver en tid er de bedste til at servicere foreningerne i en tid, hvor nye tjenester og nye aktører med stærke kompetencer myldrer frem i idrætslandskabet.

DIF og DGI løber altid med hovedparten af pengene

Den formelle baggrund for de aktuelle politiske forhandlinger om udlodningsmidlerne er et tvunget serviceeftersyn, der fornuftigt nok blev lagt ind i lovgivningen i 2010, da Folketinget liberaliserede spillelovgivningen. Første led i serviceeftersynet var udredningen af idrættens struktur og økonomi i 2014. Andet led er den igangværende justering af selve udlodningsmodellen, som der netop i disse uger er i spil på Christiansborg.

Hvor ender vi så med de serviceeftersyn?

Desværre samme sted, som man historisk stort set altid er endt, hver gang spillelovgivningen har været til revision siden vedtagelsen af den første tipslov i 1948: Nemlig der, hvor ændringerne primært tager sigte på at favorisere de etablerede idrætsorganisationer – læs DIF og DGI med Firmaidrætten på det anonyme tredjehjul – og hvor de selvsamme idrætsorganisationer med 'foreningslivet' som skjold i deres effektive politiske lobbyarbejde benytter anledningen til evindeligt at vokse sig endnu større og mægtigere i de centrale led – hvis ikke økonomisk så i forhold til de løfter, man udsteder til politikerne om at kunne stå for at løse snart sagt alle udfordringer gennem idræt, hvis blot andre aktører ikke får lov at komme til fadet.

Et aktuelt eksempel på denne politik er den fælles vision 'Bevæg dig for Livet', der ligefrem er skrevet ind i regeringsgrundlaget, og som særdeles uhensigtsmæssigt sætter DIF og DGI i spidsen for en udvikling af idrætsområdet, der rækker langt ud over deres historiske bagland i forenings-Danmark. Det er næppe nogen hemmelighed, at hele Visionen er født ud af DIF- og DGI-ledernes angst for, at der skulle blive afsat frie statslige midler til andre idrætsformål, da Folketinget i 2014 skulle tage stilling til udredningen af idrættens økonomi og struktur.

Brug for et oprør mod urørligheden

Der har trods alt gennem årene været knopskydninger i den statslige idrætspolitik gennem specialiserede aktører som Team Danmark, Lokale og Anlægsfonden, Sport Event Denmark, Anti Doping Danmark, Idrættens Analyseinstitut, Dansk Skoleidræt med flere. Alle disse aktører har overordnet set haft succes og bidraget til mangfoldighed og udvikling i idrætslandskabet.

Men der er på grund af udviklingen i idrætssektoren stadig brug for flere ressourcestærke og målrettede initiativer. Og der er frem for alt brug for et opgør med den tanke, at organisationsbilledet og det indbyrdes økonomiske styrkeforhold mellem aktører som DIF, DGI, Firmaidrætten og eventuelle nye udfordrere er for evigt urørligt, og at nye prioriteringer kun kan ske, hvis organisationerne forinden har fået lov at sætte sig på mindst en uændret andel af kassen.

I de igangværende forhandlinger har DIF og DGI med de store løfter i visionen 'Bevæg Dig for Livet' som velspillende melodi i lobbyarbejdet endnu engang haft held til at lægge beslag på langt hovedparten af de statslige midler til idrætten og indirekte få kontrol med resten.

Med Visionen lover DIF/DGI at 'tage et historisk ansvar' for mere end blot foreningsidrætten med den ene hånd – og argumenterer samtidig med den anden for, at 'foreningsidrætten er noget særligt'. Begge dele er reelt en yderst diskutabel argumentation.

DIF/DGI tager med deres organisatoriske ekspansionstrang som udtrykt i Visionen på ingen måde ansvar for den brede udvikling af idrætten. DIF og DGI tager såmænd bare alle pengene... Som de plejer. Det eneste nye er, at organisationerne samarbejder mere end tidligere og har fundet ud af, 'at de andre' egentlig er meget flinke. Det er bare ikke formålet i sig selv med den statslige støttepolitik, at de centrale organisationer skal være gode venner. Formålet må være at investere klogest muligt i de aktører, der kan levere bedst og skabe mest aktivitet og nytænkning i idrætssektoren.

Støttemodellen ignorerer helt det forhold, at en stadigt større kreds af selvstændige iværksættere, kommercielle operatører, socioøkonomiske virksomheder, digitale serviceydelser, proaktive faciliteter, målrettede kommunale projekter, skæve foreningsdannelser og snart også globale virksomheder indtager en stigende rolle i aktiveringen og produktudviklingen på idrætsområdet.

Det kritisable ved den førte politik er ikke, at to store idrætsorganisationer med historisk rod og tradition i foreningsidrætten har en rundhåndet finansiering. På mange områder – og især i international sammenligning – har DIF og DGI gjort det udmærket inden for deres traditionelle områder.

Det kritisable er, at der med visionen og det tættere samarbejde mellem DIF og DGI sker en helt uhensigtsmæssig koncentration af arbejdspladser og udviklingsmidler i de centrale organisationer.

Det skaber et usundt og konkurrenceforvridende klima for de innovatører og iværksættere, der – uanset om DIF og DGI vinder endnu et politiske slag på Christiansborg – kommer til at forme en stadigt stigende del af fremtidens idrætssektor. Tilmed er DGI og DIF gennem 'Bevæg Dig for Livet' gået sammen i en altdominerende karteldannelse, som man aldrig ville acceptere på andre områder af det danske samfund.

Nye aktører og ideer bliver på den måde ikke en potentiel berigelse af idrætssektoren, men snarere en trussel mod en vision og en karteldannelse, der først og fremmest har til formål at bevare den samlede statsstøtte til DIF og DGI uændret. At mange andre aktører i dette uvenlige klima ikke bare overlever på markedspladsen, men også vinder stigende markedsandele, viser lidt om kraften i de forandringer, der reelt er i gang.

Tænk om staten i stedet for at bremse innovatørerne begyndte at opmuntre og omfavne dem og investere på en ny måde i stedet for bevidstløst at holde sig til én enkelt foretrukket leverandør på stadigt flere områder i form af DIF/DGI-kartellet.

Man må lade de to organisationer, at de står forrygende stærkt i de politiske forhandlinger. Men nede 'bagved', i DIF og DGI's organisatoriske bagland, skal man ikke kigge længe på de faktiske resultater i såkaldte SPOTA-mål og visionsaftaler eller på den praktiske organisering for at konstatere, at Visionen ofte er en ineffektiv og bureaukratisk papirtiger med roderi i beslutningskompetencerne mellem de forskellige led, med stadigt flere ansatte og med stadigt mindre folkelig repræsentation i beslutningsprocesserne.

Strukturen er simpelthen for ineffektiv i forhold til at understøtte 'produktionen' af fremtidens idræt optimalt. Visionen kører ikke langt nok på literen, og den skygger økonomisk og organisatorisk for andre, som i mange tilfælde kunne præstere bedre.

DIF og DGI tager med 'Bevæg Dig for Livet' i praksis ikke engang ansvar for deres traditionelle kerneydelse 'foreningerne', som jo til syvende og sidst er ejerne af de to organisationer, hvis nogen skulle have glemt det. Tværtimod lover DIF og DGI – netop for at bevare deres herredømme over udlodningsmidlerne – at de vil tage sig af snart sagt alle fremtidige udviklingsområder i idrætssektoren – også de områder, som de lokale foreninger hverken er særligt motiverede for eller bedst positionerede til at løse, og de områder, som DIF og DGI historisk aldrig har formået at løse.

En bremsende rolle i motionsidrætten

Historisk set har DIF og DGI i praksis haft en snarere bremsende end udviklende rolle i eksempelvis fremvæksten af de store motionsidrætter som løb, cykling og gang eller i forhold til den kommercielle fitness-sektors eksplosive vækst gennem det seneste årti.

Hvis man vil fremme den brede idrætsdeltagelse, bør man i stedet investere flere midler direkte på at understøtte og udvikle succesrige og innovative udviklere af motionsprodukter. Tilmed har mange af de mest succesrige motionsprodukter den fordel, at de – måske med lidt starthjælp – kan blive økonomisk selvberende og ofte har et vist eksportpotentiale. Dansk idræts tradition og blik for brede målgrupper kunne være en genial platform for mange flere fremtidige danske erhvervseventyr i Endomondo-klassen, hvis den danske idrætsmodel ikke var så forskrækket i forhold til private iværksættere.

Det er et stort paradoks i idrætssektoren, at mange sportsdiscipliner, som var stærke og vigtige for 100 år siden, men som kun har et begrænset publikum i dag, holdes kunstigt i live af statslig støtte til centrale landsorganisationer, mens nye idrætsstrømninger med langt bedre tag i udøverne og ny energi og dynamik nærmest ikke har en chance for at komme i nærheden af centrale udviklingsmidler eller grundstøtte.

Især DGI – og i mindre grad DIF – udvikler sig i dag med foruroligende hast til enorme, statsligt subsidierede konsulenthuse. I modsætning til kommercielle konsulenthuse hviler DGI på en uklar struktur i et spænd mellem fælles DIF/DGI 'visionssatsninger', centrale satsninger og lokale satsninger i landsdelsforeningerne. De folkevalgte udvalgs- og bestyrelsesmedlemmer har på få år fået status af mellemlid i en professionaliseret og målstyret organisation. Relationerne til de lokale foreninger er i mange tilfælde svage – det viser DGI's egne relationsmålinger – frivillighed erstattes i stigende omfang af ansatte, og DGI-systemet må gang på gang konstatere, at foreningerne og borgerne kun i beskednen grad byder ind på den strøm af koncepter, der udgår fra de ansatte konsulenter.

Naturligvis kommer der guldkorn fra to organisationer med trecifrede millionbeløb i arbejdskapital og hundredvis af dedikerede medarbejdere. Men målt op imod samfundsudviklingen er udbyttet for beskedent i forhold til også at understøtte det potentiale, der ligger i vækstlaget af selvstændige iværksættere og enmandsvirksomheder, kommercielle udbydere, socioøkonomiske eller deleøkonomiske platforme, proaktive faciliteter eller professionaliserede lokale foreninger osv.

Det kan i lyset af den aktuelle udvikling i samfundet og idrætssektoren derfor ikke siges hårdt og advarende nok:

Den Vision, der egentlig skulle samle landet og skabe ekstra udvikling i idrætssektoren, gør i praksis det modsatte dernede, hvor idrætten 'produceres': Den skaber ineffektive og unødigt dyre løsninger, forstærker interesse modsætningerne mellem idrætssektorens mangfoldighed af aktører og fjerner de lokale foreninger og de landsdækkende forbund fra deres historiske kerneopgaver.

Visionen 'Bevæg dig For Livet' fungerer til gengæld fremragende som kommunikationsredskab rettet mod politikere og bevilgende myndigheder: Hvem vil dog være imod en Vision, der lover flere forenings- og idrætsaktive?

Det vil naturligvis ingen, og denne konsensus og blinde tro på Visionen som løsningen på alle udfordringer gør blot endnu sværere at komme igennem med et budskab om, at Visionen i dens nuværende udførelse er en fejltagelse i forhold til at levere varen bedst muligt til græsrodderne og i forhold til at omfavne en teknologisk betinget forandring af styrkeforholdene i hele idrætssektoren, som kun lige er ved begyndelsen.

Kan kursen ændres?

Er det for sent at ændre kursen, eller hænger vi på en fejltagtig udført Vision helt til 2025?

Naturligvis er det aldrig for sent.

Det er ikke for sent for Folketingets ansvarlige partier at lægge nye tvungne serviceeftersyn af idrætspolitikken ind eller arbejde for en supplerende statslig idrætspolitik, som sikrer, at idrættens vækstlag kan få lov at flyve langt højere end i dag.

Der skal flyttes midler, arbejdspladser og politisk opmærksomhed ud fra forbundskontorerne eller skabes alternative finansieringsmuligheder i idrætssektoren, hvis den danske idrætssektor skal udvikle sig i den ønskede dynamiske retning fremover.

Vi taler ikke om en økonomisk massakre på DIF og DGI. Vi taler blot om en struktur, der giver fair repræsentation og udfoldelsesmuligheder for nye strømninger og aktører.

Det vil i de kommende år blive endnu tydeligere for alle, at den nuværende model er konkurrenceforvridende, innovationsfjendtlig, ineffektiv og tæt på udemokratisk, fordi den ikke giver ordentlig repræsentation i idrætslandskabet til alle de aktører, der i disse år melder sig på banen og faktisk bidrager mindst lige så meget til visionen om at gøre flere danskere aktive som DIF/DGI og deres medlemsforeninger.

Der er derfor brug for et hurtigt og konstruktivt kursskifte i idrætspolitikken. DIF og DGI's Vision kan ikke stå alene, og man kan heller ikke sætte DIF og DGI i spidsen for hele udviklingen af idrætssektoren. Interesse modsætningerne hos DIF og DGI i forhold til at give bedre plads til eller gøre andre aktører bedre er jo åbenlyse.

Selv DIF og DGI's topledelse bør snarest indse, at hvis de ikke nu giver et bidrag til at 'lægge mere af produktionen og midlerne ud nu', mens de stadig sidder på eneretten til politikernes gunst, beder de selv om at få den helt store sparekniv, når Visionens ineffektivitet i forhold til den reelle udvikling i idrætssektoren kommer til at aftegne sig endnu tydeligere.

Hvad skal til? I virkeligheden taler vi ikke om revolution i idrætspolitikken, men også her om innovation. Staten er nødt til at tage et bredere ansvar for visse målgrupper og for nye

vækstområder, og det kræver naturligvis både midler og reelt engagement i proaktivt at forstå og omfavne de ændringer, der allerede sker, og som kun forstærkes i fremtiden.

Fem bud på en fremadskuende idrætspolitik

Nedenfor følger fem overordnede bud på nye indsatsområder, der kan supplere det nuværende solide fundament for den danske idrætspolitik og skabe en mere fremadskuende og innovationsvenlig model:

1. Flere midler til innovation og iværksætterier nu

Både herhjemme og internationalt vokser en helt ny generation af iværksættere frem i forhold til at udvikle og omsætte nye teknologier i it, medier, sundhed, produktion osv. til attraktive og målrettede idrætsrelaterede produkter. Det går rasende stærkt i disse år, og det kommer til at gribe ind på alle områder af idrætssektoren. Der vil være masser af fremtid i dybere fællesskaber og i de lokale foreninger, men det er uundgåeligt, at nye udbydere og tjenester vil spille en stigende rolle i idrætslandskabet.

Idrætsrelaterede iværksættere og innovatører skal understøttes bedre både af hensyn til kvaliteten af idrætsudøvelsen herhjemme og af hensyn til åbenlyse internationale vækstmuligheder for det unikke breddeorienterede danske idrætssyn. Vi skal skabe en struktur og et klima, der gør innovatørerne til potentielle samarbejdspartnere og ikke til konkurrenter for den produktudvikling, der i dag er alt for koncentreret på forbundskontorerne. Vi skal, som man kender det hos DR, sikre, at en større del af produktionen 'lægges ud' for at opmuntre nye kreative ideer og leverandører.

Nyere statsligt finansierede institutioner har i de seneste årtier sikret et stort videns- og kvalitetsløft i forhold til eksempelvis eliteidræt (Team Danmark), internationale mesterskabsevents (Sport Event Denmark) og faciliteter (Lokale og Anlægsfonden), men mange vigtige udviklingsområder – det være sig i forhold til it-infrastruktur og teknologi eller i forhold til udvikling af konkrete aktiviteter, events, rekvisitter og services osv. – falder ned mellem alle stole i den danske idrætsmodel.

Idrættens digitale og tekniske infrastruktur bliver altafgørende for styrkeforholdene på fremtidens idrætsmarked såvel i foreningslivet som hos kommercielle aktører. Kravene til kvalitet og 'underholdningsværdi' af de tilbud, som fremover skal tiltrække og fastholde aktive udøvere, vil stige voldsomt.

Produktudviklingen kan ikke foregå på DIF og DGI-kontorerne alene. Den nuværende situation, hvor idrætslig produktudvikling nærmest bevidstløst forsøges løst gennem stadig flere ansættelser i DIF og DGI, er dræbende for innovationsklimaet. Man skal derfor skabe en idrætspolitik med globalt udsyn, som sikrer, at langt flere arbejdspladser flyttes ud fra forbundskontorerne til vækstlaget af iværksættere og innovatører, hvad enten disse er kommercielle virksomheder, foreninger, ildsjæle eller en blandingsform.

Det lyder måske abstrakt, men hvis man gennem Lokale og Anlægsfonden kan understøtte fremtidens idrætsarkitektur, kan man naturligvis også gennem en gennemtænkt struktur

understøtte og generere viden og netværksmiljøer med fokus på fremtidens idrætsrelaterede services, teknologier eller infrastruktur på andre vitale områder. Det afgørende er blot, at den formidlende instans i forhold til sådan en indsats ikke ser nye aktørers succes som en trussel mod egne privilegier.

2. Mere objektive og let tilgængelige kriterier for idrætsstøtten

I dag anerkender alle interessenter i idrætssektoren, at mange forskellige aktører bidrager til at aktivere danskerne. På lokalt niveau skyldes dynamikken i foreningslivet netop, at nye aktører/aktiviteter/foreninger efter objektive, velregulerede, men alligevel frie kriterier (folkeoplysningsloven) kan få plads og adgang til at udfolde sig og udfordre det bestående idrætslandskab i sognet. Det er historisk set ofte netop nye foreningsdannelser, måske sågar lokale interessekonflikter, der skaber og har skabt ny udvikling i idrætten.

På centralt niveau er styrkeforholdet mellem DIF, DGI og Firmaidrætten mejslet i granit uden objektive støttekriterier. Nye aktører har alt for ringe vækstbetingelser i et idrætslandskab i hastig forandring.

Skab eksempelvis en uvildig sekretariatspulje, der efter objektive kriterier giver mulighed for en begrænset grundstøtte til nye interessesammenslutninger som eksempelvis Brancheforeningen af Sportsfaciliteter, Dansk Fitness & Helse Organisation, spillerforeninger, faglige sammenslutninger som halinspektører, greenkeepere, gymnasielærere, yogainstruktører, fitnessinstruktører, gadeidrættens interesseorganisationer, iværksættersammenslutninger osv. osv., så de på lige fod med etablerede aktører kan udvikle deres kompetencer, virksomhed og aktiviteter.

Alle organisationer med et lødigt idrætsfagligt sigte, en vis tilslutning, gode kompetencer og med vilje til at bidrage til dynamik og mangfoldighed i idrætssektoren fortjener på linje med de ofte århundredgamle specialforbund fair adgang til en minimal grundstøtte og repræsentation i beslutningsprocesserne i idrætspolitikken.

Flere knopskydninger og mere mangfoldighed i organisationslandskabet er vejen frem – ikke det modsatte. Den nuværende statslige støttepolitik via organisationerne gør i al for høj grad nye aktører eller idrætter til en økonomisk trussel for de bestående specialforbund og foreninger. Det er en utidssvarende model, som ikke bidrager til flere idrætsaktive danskere eller udvikling og mangfoldighed i idrætsbilledet.

På samme vis er det i lyset af den hastige udvikling af nye idrætsdiscipliner og hybrider mellem sport, sundhed og underholdning uklogt at fastholde en model, der reelt kun giver plads til én landsorganisation (specialforbund) under DIF-paraplyen for hver idræt, og som er alt for træg til at optage nye tendenser under paraplyen. Lad dog e-sportsudøvere, ultimatespillere, surfere, trailløbere, walking football spillere osv. få lige mulighed for at organisere sig og få adgang til en vis grundstøtte til at formidle deres idrætter til de lokale foreninger og aktører – uanset om de føler sig repræsenteret eller velkomne i DIF, DGI eller foretrækker at fungere i andre organisatoriske sammenhænge. Der skal både være mulig-

hed for at komme ind på nøglen og for at ryge ud igen, hvis der bare var tale om en idrætslig døgnflue.

Stil samtidig krav om, at landsdækkende forbund og organisationer, som ønsker statslig støtte fra lottomidlerne, selv skal bidrage med en vis egenbetaling fra medlemmerne for at sikre, at organisationerne reelt repræsenterer lokale foreninger og udøvere. I dag er der en forunderlig mangel på økonomisk samspil mellem de lokale foreningers frivillige og de centrale organisationer, der hævder at repræsentere dem.

3. Forsknings- og uddannelsesstrategi for idrætssektoren

Kulturministeriets Forskningsudvalg uddeler årligt 5 mio. kr. til idrætsforskning som levn fra Kulturministeriet nedlagte udvalg for idrætsforskning. Udvalget har hverken faglig indsigt eller incitament til at indgå i diskussioner om sammenhænge og strategiske udfordringer i samspillet mellem forskning, uddannelse og arbejdsmarked på idrætsområdet.

Hvert år pibler nye idrætsrelaterede uddannelser i sportsmanagement, teknologi, pædagogik/undervisning, sundhed/bevægelse, idræt osv. frem uden tilstrækkelig strategisk sammenhæng mellem fremtidens idrætsrelaterede arbejdsmarked, uddannelsernes indhold og det forskningsbaserede grundlag.

Man kan næsten gå så vidt som til at sige, at staten (ubevidst) investerer stort i at uddanne fremtidens innovative ledere og udviklere til idrætssektoren, mens den statslige idrætspolitik samtidig rent strukturelt gør livet unødigt surt for alle de nyuddannede, når de først har fået deres eksamensbevis.

Der er rigtig god grund til at tage livtag med dette forhold og skabe en statslig idrætspolitik, hvor de fantastiske ressourcer af viden og ungdommelig iværksættertrang, som rent faktisk er til stede og yderligere på vej i fremtiden, opmuntres og udnyttes langt bedre. Nogen mere effektiv talentudvikling i idrætten kan man næppe forestille sig.

Der er behov for såvel strategisk tænkning som ressourcer til at understøtte forsknings- og undervisningstiltag på idrætsområdet. De første 5 mio. kr. til den satsning kan man omdirigere fra Kulturministeriets Forskningsudvalg.

4. Skab en permanent støttestruktur for de udsatte grupper i idrætten

Idrættens potentiale i forhold til sammenhængskraft, sundhed og forebyggelse, integration og inklusion osv. fremhæves ofte – og med rette. Men samtidig er der en voldsom social skævhed i idrætsdeltagelsen og en mangel på vedholdenhed og forankring i indsætterne for mange grupper af udsatte af vidt forskellig karakter i forhold til idrætten.

Der er behov for et 'Team Danmark' for udsatte, som har midler og idrætsfaglig viden til at understøtte, forankre og udvikle indsatser for socialt udsatte gennem idrætten i samspil med kommuner, idrætsorganisationer, lokale foreninger, det brede civilsamfund, private udbydere, fonde, generelle statslige puljer osv.

5. Spil regeringen på banen i idrætspolitikken

Dansk idræt har ikke brug for mere detailstyring eller kontrol.

Men idrætssektoren har brug for en central aktør med ressourcer til at agere og reagere strategisk på en forandringsproces i idrætssektoren, som kun lige er begyndt. Der er brug for en uvildig central aktør – og ikke et monopol af statsstøttede interesseorganisationer – til at stå i spidsen for en vision, der for alvor kan fremtidssikre den danske idrætssektor.

P.t. går den statslige idrætspolitik desværre i den stik forkerte retning. Statens (her Kulturministeriets) rolle og ressourcer udvandes til fordel for stadigt stærkere interesseorganisationer, som sidder for tungt på dagsorden, personaleressourcer og økonomi.

Akkurat som de danske kommuner i stigende grad erkender og har ressourcer til at agere efter, at idrætspolitik skal tænkes bredt såvel gennem folkeoplysningsloven/foreningslivet som gennem andre forvaltningsgrene, fysiske faciliteter, særlige målrettede tiltag osv., bør statsapparatet have mulighed for – og pligt til – at agere med samme smidighed og relative styrke i forhold til idrætssektoren.